

Актуальні компетенції вітчизняних фрілансерів на ринку праці

Наталія Химиця¹, Руслана Паздерська²

1. Кафедра соціальних комунікацій та інформаційної діяльності, Національний університет “Львівська політехніка”, УКРАЇНА, м. Львів, вул. С. Бандери, 12,

E-mail: nhymytsa@gmail.com; 2. pazderskaruslana@gmail.com.

Given research examines the problem of information and communication competencies freelancers in labor market. Effect of different trends of information technology on freelancing. Analysis basic freelance exchange.

Ключові слова – комунікація, фріланс, фрілансер, професійна компетентність, професійна етика, іншомовна підготовка, командна робота, колективне документування, біржі фрілансу.

Сучасні тенденції розвитку інформаційних технологій в Україні, роблять акцент на важливості використання різних засобів комунікації у відносинах роботодавця та спеціаліста. Тому, проблематика вдосконалення та зміцнення комунікативних зв'язків в процесі професійної діяльності піднімається на рівні наукових та дослідницьких установ [1]. В контексті таких досліджень ще більше актуалізується проблема інформаційно-комунікаційних компетенцій вітчизняних фахівців-фрілансерів.

За даними експертів до 2020 року фрілансери будуть складати 60% світового ринку праці. В Україні фріланс-послуги також мають великий попит, але більше у зарубіжних роботодавців. “Згідно з показниками 2014 року, українці є третіми у рейтингу по заробітках на міжнародних біржах” [2]. Працівники з Східної Європи цінуються, як кваліфіковані спеціалісти з конкурентними цінами.

В країнах пострадянського простору вже сформовано декілька “спеціалізованих бірж фрілансу”:

- для фрілансерів-програмістів (1clancer.ru);
- для фрілансерів-копірайтерів (advego.ru);
- для юристів і бухгалтерів (urtender.ru.);
- для дизайнерів, ілюстраторів (ogologo.ru);
- для фотографів, моделей і акторів (birza-truda.ru);
- для будівельників, інженерів, архітекторів (qik-lead.ru) [3].

Перелічені вище види бірж, показують, наскільки діяльність фріланс-послуг є різноманітна. Немає значення, який вид діяльності, головне, щоб фахівець вміло репрезентував себе та міг успішно конкурувати з іншими спеціалістами.

Дослідники виділяють декілька проблем професійної діяльності фрілансерів:

- заниження цін на свої послуги, надмірна зайнятість;
- невміння продавати свої послуги;
- відповідь “так” на будь-яку пропозицію;
- припинення спілкування із замовником після завершення роботи [4].

Огляд та аналіз популярних бірж фрілансу, актуалізує також необхідність таких компетенцій вітчизняних фахівців на ринку праці:

- **професійна етика та особиста відповідальність за наслідки своєї роботи.** Етика і культура поведінки фрілансера має регулюватися кодексом, який чітко представляє собою “погляди фрілансера на свою роботу, кар’єру і відносини з замовниками” [5]. Фрілансер, має якісно та ефективно виконувати усі поставлені перед ним вимоги, адже конкуренція з іншими організаціями є досить великою. Перемагає той, хто багато працює над собою та прагне досягти високих результатів.

- **професійно-мовна компетентність та достатня іншомовна підготовка.** Знання мови забезпечить успішність роботи з іноземними біржами та клієнтами. Чим вища професійно-мовна компетенція, тим більше сфер та напрямків, в яких може проявити себе фахівець.

- **уміння співпрацювати, виконувати проекти з використанням сучасних сервісів колективного документування інформації.** Навики роботи з сервісами Google допоможуть у організації та налаштуванні електронної пошти, укладанні спільних документів, веденні блогів, веб-сторінок та ін. Сьогодні, вітчизняні фрілансери, вже утворюють об’єднання з метою покращення своїх професійних умінь. Наприклад, “У Вінниці виникло оригінальне об’єднання – Клуб фрілансерів, долучатись до якого запрошують усіх ІТ-підприємців, які працюють на умовах фрілансу” [6]. У клубі вивчають мови, програмне забезпечення, вчаться працювати в колективі та спілкуватися з замовником та ін.

Отже, гнучкі форми зайнятості в інноваційній економіці, зумовлюють значний розвиток ринку фріланс-послуг. В Україні цей новий для бізнесу напрямок діяльності тільки починає розвиватися. Особливість такого виду діяльності у нашій державі, характеризується наданням можливості розвитку молоді, яка демонструватиме високі компетенції етичної, іншомовної професійної підготовки та командної роботи.

Література

1. Ганець О., Марковець О.В. Аналіз обов’язків ком’юніті-менеджера в процесі управління веб-спільнотою // Інформація, комунікація, суспільство 2015: матеріали IV-ї Міжнародної наукової конференції ІКС-2015 - Львів: Видавництво Львівської політехніки. – С. 86–87.2. В Україні розпочала роботу міжнародна біржа фрілансу Proffstore.com – Режим доступу: 3. Список спеціалізованих бірж фріланса. Місяця роботи окремих професій. Спеціальні біржі. – Режим доступу: cashgo.pp.ua/pub/119-1-0-87; 4. Стребков Д. О. Фрілансеры в информационной экономике: мотивация и организация труда [Електронний ресурс] / Д. О. Стребков, А. В. Шевчук. – Режим доступу: http://soc.hse.ru/data/2009/12/02/1238390133/Strebkov-Shevchuk_SocReal_01-2008.pdf; 5. Фрілансинг як етична проблема. Кодекс праці фрілансера. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://sdamzavas.net/1-10533.html>; 6. У Вінниці виник Клуб фрілансерів долучайтесь! [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://lenta.vn.ua/news/article/60026/У-Вінниці-виник-Клуб-фрілансерів---долучайтесь!>.